

КВАЛИФИКАЦИОННИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

БАКАЛАВЪР :

специалност Физическо възпитание

Област на висше образование: Педагогика

Професионално направление: Педагогика на обучението по...

Образователно-квалификационна степен: бакалавър

Професионална квалификация: Учител по физическо възпитание и спорт

Квалификационната характеристика на учителя по физическо възпитание и спорт, придобил висше образование в Педагогически факултет на ШУ "Епископ Константин Преславски", както и учебният план, осигуряващ неговата подготовка, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен "бакалавър", "магистър" и "специалист", с Националния класификатор на професиите и с Инструкцията № 2/29.07.1994 г. за изискванията за заемане на длъжността "учител" или "възпитател", съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност.

I. Цели на специалността

В съвременните условия физическото възпитание и спорта имат все по-нарастващо значение, защото навлизането на високите технологии и компютризацията, освен своите положителни страни, има и негативни като увеличаване на напрежението и стреса, увреждането на различни психомоторни показатели на децата, подрастващите и младежта и на техния здравен статус. Физическото възпитание и спортът в този аспект са мощно профилактично и корекционно-компесаторно средство, с помощта на което могат да бъдат избегнати подобни отрицателни тенденции. Отчитайки тази потребност държавните институции - Министерство на образованието и науката, Министерство на финансите, Държавната агенция за младежта и спорта и др., полагат сериозни усилия за разширяване на възможностите на учащите се за активни и системни занимания с физически упражнения, спорт и туризъм. Ученическият отдих и туризъм през големите ваканционни периоди увеличава своите мащаби. Пример за това е Заповед №РД 09-1038/27.07.2004 г. на Министъра на МОН за въвеждането на трети учебен час по физическо възпитание и спорт за учениците от I до XII клас. Цитираната заповед е логично следствие на новите Държавни образователни изисквания и стандарти за Културно-образователната област "Физическа култура и спорт" и за учебния предмет "Физическо възпитание и спорт" и постановките на Закона за физическото възпитание и спорта.

В периода 2002-2004 г. бяха разработени и внедрени в практиката новите учебни

програми. Те, заедно с Наредба №3/15.04.2003 г. за Системата на оценяване на учащите, която влезе в сила от учебната 2005/2006 г., Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план (изм. ДВ. бр. 40/14.05.2004 г.) и др. второстепенни нормативни документи подчертават новия статус на учебния предмет "Физическо възпитание и спорт" в българското училище. ***Осъществените промени са съобразени с приемането на Република България в Европейския съюз и с необходимостта от хармонизиране на нашето с европейското образователно пространство, което изисква подготовката на висококвалифицирани учители по физическо възпитание и спорт, които да притежават знания, умения, лични и професионални компетенции за осигуряване на качествен образователно-възпитателен процес в различните степени на средното образование. На настоящия етап в образователната система съществува дефицит от такива кадри, притежаващи ОКС "бакалавър".***

II. Квалификационен стандарт - компетенции на завършилите студенти ОКС "бакалавър"

II. 1. Област и обхват на знанията

Завършващите ОКС "бакалавър", специалност "***Педагогика на обучението по физическо възпитание***" трябва да притежават знания за:

- Историята, същността на физическото възпитание и спорта и на техните социални функции;
- Анатомо-физиологичните и социално-психологическите характеристики на човешкия организъм и промените им под въздействие на системни занимания с физически упражнения, спорт и туризъм;
- Основите на теорията на физическото възпитание, като интегративна научно-учебна дисциплина и нейната специфична методика;
- Основите на теорията на спортната тренировка в общометодологичен аспект и специфичната методика за видовете спорт, съгласно учебното съдържание, което е регламентирано от Държавните образователни изисквания и стандарти;
- Частните спортни дидактики - основи на техниката, методика на преподаването, правилознание, контрол и оценяване и др.;
- Организационната структура на системата за физическо възпитание на Република България - законодателната основа, методите за управление на училищното физическо възпитание и спорта, планирането и управлението на учебно-възпитателния процес в съответната образователна степен;
- Основите на научноизследователската работа в сферата на физическото възпитание и спорта.

Нивото на знанията на завършващите ОКС "бакалавър" трябва да е на равнището на най-новите научни достижения на спортологията.

II.2. Област и обхват на уменията.

Лични компетенции - завършилите специалност "***Педагогика на обучението по физическо възпитание***" притежават уменията:

- да разбират основните факти, понятия, категории, принципи, закономерности и форми, които имат приложение в областта на физическото възпитание и спорта;
- да събират, да анализират и да интерпретират информация, която е необходима за управление на образователно-възпитателния процес;

- да умеят да комуникират и да предават в ясна и разбираема форма своите идеи, решения и изисквания в процеса на педагогическото общуване с учениците, родителите, своите колеги и др.;
- да спазват общочовешките ценности и етичните норми по време на образователно-възпитателния, тренировъчния и състезателния процес;
- да овладяват нови знания и да повишават непрекъснато своята квалификация в светлината на идеите на продължаващото обучение.

Професионални компетенции - в пряката си професионална дейност завършилите ОКС “бакалавър” са способни да:

- умеят професионално да планират, да организират, да анализират и да управляват образователно-възпитателната, тренировъчната и спортно-състезателната дейност с учениците от всички степени на средното училище;
- умеят да демонстрират елементите от техниката на видовете спорт, които са регламентирани от основните и допълнителните ядра по учебни програми за съответните класове;
- правилно да подбират средствата и методите на обучение и тренировка, обема и интензивността на натоварването, като ги съобразяват с възрастово-половите особености на учениците;
- осъществяват научнообоснован подбор и начална селекция на деца и юноши за начално обучение и тренировка по вид спорт;
- умеят да извършват вътрешно оценяване на учениците по учебния предмет “Физическо възпитание и спорт” съобразно изискванията на Наредба №3/15.04.2003 г. за Системата на оценяване;
- умеят да обработват и да анализират резултатите от контрола на показателите, които определят нивото на физическата дееспособност и да информират родителите и педагогическия колектив за положителните промени и негативни тенденции;
- умеят да планират, да организират и да провеждат масови прояви със спортно-анимационен и рекреационен характер;
- осъществяват профилактична практическа дейност за ограничаване на спортния травматизъм и да оказват адекватна долекарска помощ в случай на инциденти;
- умеят да прилагат мултипрофесионален подход в работата си и при работа в екип;
- провеждат научно-приложни изследвания и да участват в научни форуми.

III. Възможности за реализация

Завършилите специалността “Педагогика на обучението по физическо възпитание” с ОКС “бакалавър” могат да бъдат назначавани на следните длъжности:

1. Учители по физическо възпитание и спорт във всички степени на българското училище, в коледжите, частните училища и детско-юношеските школи.
2. След спечелен конкурс да бъдат назначавани за преподаватели във висшите училища на България и след допълнителна квалификация в структурите на МВР, МНО и др.
3. Възпитатели във всички учебни заведения за деца и ученици с увреждания и специфични потребности (помощни училища, общежития, интернати, трудово-

възпитателни училища и др.)

Изисквания за придобиване на ОКС “бакалавър” по специалност Педагогика на обучението по физическо възпитание.

Бакалавърската степен се придобива след четиригодишен курс в редовна форма на обучение – 8 семестъра (240 кредита), съгласно приложения учебен план.

Дипломирането става след защита на дипломна работа или държавен изпит при условията, регламентирани от Правилника за структурата и организацията на учебния процес в ШУ “Епископ Константин Преславски”.

Възможности за допълнителна квалификация:

- Да получат второ висше образование;
- Да продължат образованието си в ОКС “магистър”;
- Да участват в различни форми на продължаващо обучение през целия живот.